

Resan mot hållbar hälso- och sjukvård

Miljöpåverkan

Hållbarhet i operationssalen kräver en bredare syn på hela produktens resa. Återanvändbara produkter ses ofta som ett hållbart val, men vi måste se bortom nuvarande utvärderingsmetoder för att verkligen förstå deras inverkan. Dessa metoder kan vara värdefulla verktyg för utvärdering, men de förlitar sig ofta på data och kan utelämna viktiga effekter från re-processning och behandling vid slutet av livscykeln. Hållbarhetsbedömningar fokuserar på enskilda enheter och är inte utformade för att beakta hur vissa produkter kan förbättra resultaten och minska miljöbelastningen på hälso- och sjukvårdssystemet i stort.

Hållbarhet inom hälso- och sjukvården sträcker sig bortom utsläpp och avfall från enskilda produkter – det omfattar även effektiv användning av operationssalar och att uppnå optimala kliniska resultat. Tillsammans kan detta minska hälso- och sjukvårdssystemets totala miljöpåverkan.

Utsläpp av växthusgaser

Hälso- och sjukvårdssystemen bidrar med cirka **4.4 % av de totala utsläppen av växthusgaser globalt¹** och operationssalar är energikrävande. 80–88 % av utsläppen kommer från energiförbrukning och anestesigaser². Det är viktigt att minska utsläppen från medicinska produkter, men man bör inte förvänta sig att utsläppen från operationssalarna kan minskas till noll utan andra mer betydande förändringar. Produktutsläppen måste vägas mot deras kliniska fördelar, såsom patientsäkerhet och behandlingseffektivitet.

Avfall

Avfall från vårdinrättningar utgör **1-2 % av det totala fasta kommunala avfallet³**, varav det till största delen är ofarligt. Medicintekniska produkter genererar avfall både inom och utanför operationssalen. Materialanvändning och avfall från re-processning, såsom dukar, kemikalier, förpackningar och testkit, förbises dock ofta i nuvarande bedömningar. Hållbarhetsbedömningar bör ta hänsyn till allt avfall som genereras, inklusive vid re-processning av material.

Vattenresurser

Vattenbrist drabbar **34 % av EU:s territorium⁴** och klimatförändringarna förvärrar torkan. Vårdinrättningar är stora vattenförbrukare, särskilt när det gäller återanvändbara produkter som kräver omfattande rengöring. Detta ökar pressen på lokala

vattenresurser. Vattenkvaliteten påverkar också produktsäkerheten, eftersom dålig vattenkvalitet kan öka mikrobiell kontaminering och skada produkterna.

Avloppsvattenföroreningar

Avloppsvatten från sjukhus kan vara 5 till 15 gånger mer giftigt än kommunalt avloppsvatten⁵ och innehålla skadliga kemikalier och patogener. Återanvändbara produkter bidrar till denna förorening, där biocider och antimikrobiella medel leder till kontaminering. Avloppsvatten från sjukhus innehåller också högre halter av antimikrobiell resistens (AMR), vilket utgör en betydande risk för miljön och hälsan⁶. Hållbarhetsbedömningar bör beakta avloppsvattenföroreningar och reningssystemens kapacitet att hantera dem.

För att utvärdera hållbarheten hos en medicinteknisk produkt behöver vi hållbarhetsbedömningar som tar ett helhetsgrepp genom att se till hela produktens resa och dess påverkan på miljön.

Dina val idag kan bidra till en mer hållbar framtid inom hälso- och sjukvården.

För att läsa mer, skanna här:

1. Kouwenberg, L.H.J.A., Cohen, E.S., Hehenkamp, W.J.K., Snijder, L.E., Kampman, J.M., Küçükköles, B., Kouroula, A., Meijers, M.H.C., Smit, E.S., Sperna-Weiland, N.H., & Krings, D.S. (2024) 'The carbon footprint of hospital services and care pathways: A state-of-the-science review', *Environmental Health Perspectives*, 132(12), s. 126002. <https://doi.org/10.1289/EHP14754>.

2. Drew, J., Christie, S.D., Tiedmers, P., Smith-Forrester, J., & Rainham, D. (2021) 'Operating in a climate crisis: A state-of-the-science review of life cycle assessment within surgical and anesthetic care', *Environmental Health Perspectives*, 129(7), s. 076001. <https://doi.org/10.1289/EHP866>.

3. PMC (2023) 'It is estimated that HCWs...'. *National Library of Medicine*. Tillgänglig från: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9858835/> [Hämtad 27 Feb 2025].

4. European Environment Agency. (2025) 'Water scarcity conditions in Europe'. *European Environment Agency*. Tillgänglig från: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/use-of-freshwater-resources-in-europe-1> [Hämtad 20 Feb 2025].

5. Kumari, A., Maurya, N.S., & Tiwari, B. (2020) 'Hospital wastewater treatment scenario around the globe', *Current Developments in Biotechnology and Bioengineering*, s. 549-570. doi: 10.1016/B978-0-12-819722-6.00015-8. PMID: PMC7252247.

6. Hassoun-Kheir, N., et al. (2020) 'Comparison of antibiotic-resistant bacteria and antibiotic resistance genes abundance in hospital and community wastewater: A systematic review', *Science of the Total Environment*, 743, s. 140804. Tillgänglig från: <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.140804> [Hämtad 27 Feb 2025].

Läs mer på molnlycke.se

Mölnlycke Health Care AB, Box 6, Entreprenörsstråket 21, 431 53 Mölndal, Sverige. Telefon 031-722 30 00. Mölnlyckes varumärken, namn och logotyper är registrerade globalt hos ett eller flera av Mölnlycke Health Care-koncernens bolag. ©2026 Mölnlycke Health Care AB. Alla rättigheter förbehållna. SESU2572601